

Stichting JAN

Aanleiding

In de wijk Schiebroek Zuid hebben we in 2018 het initiatief genomen voor het oprichten van stichting JAN. Dit staat voor Ja Als Norm, bedoeld zoals in Yes, we can. Geef jeugd mee dat ambities waargemaakt kunnen worden. Laat ze hun eigen successen behalen en leren voor de toekomst.

Doelstelling stichting JAN.

De focus ligt op de jeugd van 4 tot 23 jaar uit Schiebroek Zuid. Zij leven in een zogenaamde achterstandswijk waar kansen niet vanzelfsprekend zijn. Door het bevorderen van sociale inclusie maken we jeugd kansrijker. Wij willen de kinderen stimuleren om te vertrouwen op eigen kracht en talent. We ondersteunen hen in het omzetten van hun ambitie en talent naar acties/ activiteiten.

Door successen te behalen krijgen ze zelfvertrouwen en worden zelfredzame ondernemende burgers. De methodes die we inzetten om dit doel te bereiken zijn de talentbenadering (talentontwikkeling), niet formele educatie en de inzet van rolmodellen.

We willen de jeugd in deze wijk een veilige plek bieden waar zij zich kunnen ontwikkelen, kunnen ontmoeten en vooral hun eigen ambitie vorm kunnen geven. We bieden de jeugd een programma gericht op het behalen van successen waardoor zij meer zelfvertrouwen krijgen en zelfredzamer worden. We bevorderen sociale vaardigheden maar laten de jeugd vooral zichzelf zijn. Iedere jeugdige is uniek en bijzonder.

Het gaat om het ondersteunen van jeugd om vooral zelf te doen, te leren. Een veilige omgeving met een leuke, zelf bedachte en zelf georganiseerde activiteit en gekwalificeerde vrijwilligers en professionele ondersteuning. Een kindercoach die de jeugd en de vrijwilligers ondersteunt in hun ontwikkeling, een luisterend oor biedt en meedenkt over oplossingen is voor de kwaliteit en continuïteit van groot belang. Vrijwilligers zijn voor ons de basis van het werken in de wijk maar ervaring leert dat er ook vaak uitval is door persoonlijke omstandigheden. Professionele ondersteuning in omgang met moeilijk verstaanbaar gedrag is essentieel.

Participatie

Het jeugdwerk is gebaseerd op participatie van de doelgroep. Dit betekent dat we jeugd leren om zelf te bedenken en te organiseren met als einddoel zelforganisatie door jeugd.

Doelstellingen inzet:

- Jeugd leren om verantwoordelijkheid te nemen voor de invulling van hun eigen vrije tijd (jong geleerd is oud gedaan, verveling op straat voorkomen);
- Jeugd burgerschap bijbrengen als voorbereiding op de participatiesamenleving;
- Jeugd laten zien en ervaren dat ze echt iets kunnen (ontwikkeling vaardigheden en zelfvertrouwen);
- Talentontwikkeling (zelfvertrouwen en zelfredzaamheid via talentbenadering);
- Vrijwilligerskader creëren vanuit de doelgroep, assistent vrijwilliger als bijbaan.

De kindercoach begeleidt het proces van participatie door ondersteunende aanwezigheid. Deze grijpt pas in als het nodig is. Jeugd kan vaak zelf aangeven wanneer ze hulp nodig hebben. Jeugd leert ook van fouten maken. De coach Zelluf Doen bespreekt met het organiserende kind na wat er goed ging en wat niet.

Basisvoorwaarden voor deze manier van werken zijn:

- Jeugd echt zien (karakter, vaardigheden, kwaliteiten);
- Denken vanuit de jeugd;
- Jeugd serieus nemen (niet te snel overnemen, niet kinderachtig doen).

We werken vanuit de volgende uitgangspunten:

- Jeugd participeert in de programmering van activiteiten, organiseren en voeren deze uit; er zijn voorwaarden gecreëerd voor groei naar zelfstandigheid, recht op extra aandacht in geval van achterstand, recht op veiligheid, pedagogische beïnvloeding en sturing van (groeps)gedrag;
- Het jeugd centrum is een plek waar jeugd zichzelf kan zijn, geaccepteerd en gewaardeerd wordt, vrijuit kan praten en waar geluisterd wordt. Dit is ook een fysiek veilige plek, met toezicht en begeleiding.
- Jeugdigen moeten zich tijdens de activiteiten kunnen ontspannen, even los van het schoolse leren en/of problematische omgeving. Zij krijgen de mogelijkheid om ervaringen te verwerken en op constructieve wijze af te reageren. Zij ontmoeten jeugdigen met verschillende achtergronden. Dit betekent een confrontatie met andere waarden en normen, die moet resulteren in een wederzijds begrip en respect. Ook leren zij de mogelijkheden van samenwerken en opbouwen van relaties;
- Bij het jeugdcentrum kunnen jeugdigen ervaringen en inzichten opdoen op emotioneel, sociaal, creatief en motorisch terrein. Zij leren zichzelf kennen, de ander en hoe met elkaar om te gaan. Zij leren zich te uiten op verbaal en non-verbaal niveau. De eigen creativiteit van jeugd wordt gestimuleerd door ontdekken en ondersteunen van eigen mogelijkheden. Ook kunnen ze nieuwe aspecten van de wereld leren kennen en experimenteren met nieuwe inzichten en gedrag.

Doelgroep

De doelgroep die we beogen zijn (kwetsbare) jeugdigen in de leeftijd van 4 tot 23 jaar uit de wijk Schiebroek Zuid. Een wijk met een lage sociaal economische score met veel armoede. De jeugdigen in deze wijk zijn divers in kwetsbaarheid. Kwetsbaar in gedrag, in thuissituatie, in het onderwijs, gebrek aan (sociale) vaardigheden etc.

Waarom Schiebroek Zuid.

Deze wijk is een achterstandswijk met slecht onderhouden woningen, veel mensen met schulden en een hoge schooluitval. Volgens de woningcorporatie heeft 50% van de bewoners een huurachterstand. Relatief veel mensen kampen met psychische problemen, er worden drugs gebruikt en verhandeld en jongeren gaan zich te buiten aan de partydrug lachgas. Sociale controle is er amper en in de goedkope flatjes wonen mensen met verschillende afkomst die elkaar letterlijk niet verstaan en bewoners die meer gaan verdienen, vertrekken zodra zij voldoende middelen hebben. En hier laveert de jonge jeugd tussen. Het jeugdcentrum richt zich met name op de jeugd van Schiebroek Zuid. We zetten preventief in op deze doelgroep.

Talentontwikkeling

We richten ons op de succesfactoren talent en motivatie om voor de jeugd de weg vrij te maken om nog niet herkende talenten te laten herkennen en herkende talenten te laten ontwikkelen. Het is niet te verwachten dat verveling toeslaat in een (leer)omgeving die elke dag nieuw en anders is.

De uitgangspunten:

- Iedereen is in principe talentvol. De ontwikkeling van een persoon kan alleen tot stand komen door gebruik te maken van die talenten.
- Het zien van talentvol gedrag van jeugd, dit kunnen plaatsen in een ontwikkelingsperspectief en daarmee kinderen de mogelijkheid bieden om verder te ontwikkelen.

Binnen het jeugdcentrum werken we via de talentbenadering. We richten ons op wat jeugdigen wel kunnen in plaats op wat allemaal fout gaat. Daar worden gericht leermomenten aan gekoppeld (succeservaring). De talentbenadering zet in op een actieve houding van jeugd.

Ze worden gestimuleerd om mee te doen aan de maatschappij en gekneed tot zelfstandige, ondernemende jeugdigen. We zien dat jeugd met name uitvalt op houding en gedrag. (sociale competenties) De talentbenadering is erop gericht dat jeugdigen leren in de praktijk, op sociaal vlak in het gewone leven, op straat, met elkaar.

De beloning voor de jeugd: een veilige, warme en open plek waar je niet formeel kunt leren, vriendschappen sluit, jezelf kunt zijn.

Een voorbeeld hiervan is de inzet van assistent-vrijwilligers. Kinderen die naar het voortgezet onderwijs gaan nemen we in dienst. Ze hebben dan ten opzichte van de jongere kinderen een andere rol. Ze zijn geen deelnemer meer maar medewerker. Hiermee kunnen ze hun talenten verder ontwikkelen. Van kind dat de eigen activiteit uitlegt aan de groep naar coach van een groep kinderen. Zij leren de kleinere kinderen om bijvoorbeeld op te ruimen na een activiteit en leren zelf om anderen te stimuleren om mee te doen. (leiderschapskwaliteiten). Met het verdiende geld leren ze om financiële keuzes te maken maar het helpt ook om het voor de gezinnen makkelijker te maken.

Ze kopen dan zelf wat kleding of leggen wat geld bij voor de boodschappen.

De uitstraling van het jeugdcentrum moet warm en open zijn. We willen de kinderen trots naar huis laten gaan. Niet knutselen met wc rolletjes maar bijvoorbeeld borden schilderen. Iets wat ze bewaren en vol trots aan anderen laten zien.

De methode die we hanteren gaat niet alleen uit van mooie dingen maken maar vooral ook dat jeugdigen hun eigen ambitie vorm kunnen geven. Zij komen met hun ideeën, bereiden dit voor, voeren uit en zorgen dat er wordt opgeruimd. Dit laatste hoort er ook bij. Door het zelf organiseren van geslaagde activiteiten krijgt het betreffende kind een succeservaring. Deze ervaring smaakt naar meer. Ze leren dat ze best ambitie mogen hebben, dat er veel mogelijk is en krijgen zelfvertrouwen. Dit is een basis om verder te groeien naar zelfredzame mensen vol zelfvertrouwen. Bij het organiseren van activiteiten leren ze ook samenwerken, want niemand kan het alleen. De organisator heeft altijd 1 of meerdere assistenten. We zien het resultaat van onze inspanningen al bij de oudere meiden. Zij organiseren samen, zoeken ideeën op internet voor de meidenavond maar assisteren ook samen bij de kindermiddag en helpen de jongere groep om activiteiten vorm te geven zonder alles over te nemen. Echte coaches dus. Als begeleiders coachen we deze groep want soms gaat het ook fout. Onze taak is dan om de teleurstelling op te vangen, te benoemen wat er wel goed ging en samen te kijken naar hoe het volgende keer anders kan.

Naast de wekelijkse activiteiten nemen we ook wel eens een groep mee naar het theater, een speeltuin of naar de film. We willen graag dat hun wereldbeeld groter wordt dan de wijk waarin ze leven. Dit zijn ervaringen die mede hun toekomst kunnen bepalen (talenten ontdekken, inspiratie opdoen, beroepsbeeld vergroten).

Niet formele educatie

Definitie: Jeugd in hun vrije tijd mogelijkheden bieden die gericht zijn op het vergroten van hun ontwikkeling (naast het onderwijs), op uitbreiding van hun vaardigheden en op het benutten van hun talenten.

- Ontmoeting andere kinderen en andere volwassenen (derde milieu, vrije tijd, rolmodellen, workshopleiders etc.)
- Gericht op ontwikkelen vaardigheden toekomst zoals omgaan met digitalisering, ontwikkelen creativiteit, samenwerken, communiceren, sociale en culturele vaardigheden.

De jeugd van nu voert in de toekomst beroepen uit die we nu nog niet kennen. We weten wel welke vaardigheden in de toekomst nodig zijn. De jeugd van de nabije toekomst zal zich vooral kenmerken door kernwaarden als bewustzijn, avontuurlijk, onafhankelijkheid, vrijheid en flexibiliteit. De individualistische samenleving gaat veranderen. Er is behoefte aan saamhorigheid en community's, aan een wired en connected samenleving waar vooral flexibele jongeren de dienst gaan uitmaken. Kennismaking met kunst en cultuur, techniek (waaronder ICT) en sport is uitermate geschikt om deze vaardigheden te ontdekken en ontwikkelen. Voor niet formele educatie worden vanuit deze benodigde vaardigheden (21st century skills) heldere en meetbare pedagogische doelstellingen voor alle activiteiten en programma's geformuleerd en beoordeeld. De doelstellingen die we beogen in de door de kinderen zelf bedachte en uitgevoerde activiteiten zijn: samenwerken, ontwikkelen leiderschapskwaliteiten, ondernemerschap, creativiteit, fantasie, verwoorden van je idee en anderen motiveren om mee te doen, onderhandelen.

Niet formele educatie doe je vooral vanuit je interesse, wat je leuk vindt. Het is een vrijwillige keuze om deel te nemen aan activiteiten om zich te bekwamen in iets wat zij zelf leuk of belangrijk vinden. Dat bekwamen zit niet in het vergaren van meer schoolse kennis, maar in het benutten en vergroten van talenten. Bij niet formele educatie gaat het vooral om een groei van de persoonlijkheid.

Inzet van rolmodellen

Het begrip rolmodel is breed. Het komt in de maatschappij in allerlei vormen en maten voor. Bij rolmodellen denken we al snel aan ouders en andere volwassenen die als rolmodellen voor kinderen en jongeren fungeren. Maar ook volwassenen kunnen vaak een eigen rolmodel aanwijzen.

Iemand die hen geïnspireerd heeft, een nieuw perspectief geboden of een voorbeeld heeft gegeven van gedrag wat ze zelf willen veranderen. Het kan gaan om iemand uit de eigen omgeving, waar ze al dan niet een intensief persoonlijk contact mee hebben, maar ook om bekende personen of idolen.

Het rolmodel zelf hoeft hier niet altijd bewust van te zijn om deze rol te kunnen vervullen.

Daarnaast kan een rolmodel ervaringsdeskundig zijn en daardoor anderen helpen die een vergelijkbaar proces doormaken. De tieners die assistent-vrijwilliger zijn, zijn ook rolmodellen voor andere kinderen. Zij zijn ervaringsdeskundigen als deelnemer en bedenkers van activiteiten, helpen andere kinderen weer om iets te verzinnen en zijn

medewerker. Een doel dat jongere kinderen ook willen behalen. We breiden dit uit met een groep jeugdambassadeurs zodat zij een stem krijgen in wat zij belangrijk vinden om te veranderen in de wijk. Wijkambassadeurs fungeren dan ook weer als rolmodellen.

In de praktijk

Op maandagavond organiseren we een meidenavond. De meiden bedenken zelf een programma en voeren dit ook zelf uit. Het doel achter het zelf organiseren is meiden laten ervaren dat ze succes kunnen behalen en dat ze iets goed kunnen. Deze avond wordt begeleid door een vrijwilliger en een assistent-vrijwilliger. Er worden activiteiten gedaan zoals kussens maken, spiegels pimpen, tassen maken, armbanden etc. Dit doen we met mooie materialen zodat de meiden trots zijn op wat ze gemaakt hebben. Veel meiden hebben dit nog steeds thuis staan of dragen het nog regelmatig zoals de T-shirts die ze hebben geverfd. Naast deze activiteiten behandelen we ook thema's zoals zelfvertrouwen. Hiervoor hebben we het spel Truth or Dare gebruikt met vragen zoals Wat is je beste kwaliteit? Veel meiden konden dit niet benoemen. We hebben de meiden gevraagd om de kwaliteiten van de ander te benoemen. Dit is in het kader van activiteiten gericht op het vergroten van hun zelfvertrouwen.

Participatie woensdagmiddag. Ook voor de woensdagmiddag bedenken kinderen zelf de activiteiten en voeren deze mee uit zoals koken, taart versierwedstrijden, toernooien, bingo, dans- en zangwedstrijden, knutselactiviteiten, High tea met ouders. De jongere kinderen worden bij de activiteiten begeleid door de oudere kinderen, in hun rol van assistent vrijwilliger. Zij helpen ook met het klaarzetten van de spullen en het opruimen na afloop. Doordat de kinderen zelf hun activiteiten organiseren ervaren zij succes en kunnen zij ontdekken waar ze goed in zijn.

Vakantie-activiteiten: Voor de kinderen die in de vakantie nergens naar toe gaan en anders de hele vakantie in de wijk moeten blijven. Ook bedacht door de kinderen maar gaat dan meer om museumbezoek, uitstapjes, of inhuur speciale workshops zoals theater maken, sieraden maken. Op basis van participatie, het is tenslotte hun vakantie, hebben de kinderen ideeën aangedragen voor activiteiten en uitstapjes en hebben ze geholpen bij het organiseren daarvan. Omdat we de kinderen graag een bredere kijk op hun omgeving willen bieden zijn er ook activiteiten buiten de wijk en zelfs buiten hun eigen stad georganiseerd. Om zoveel mogelijk wensen van de kinderen te kunnen vervullen is er actief contact gezocht met organisaties en bedrijven voor bv kortingen, speciale groepstarieven of zelfs gratis entree voor de kinderen

Inspiratie en-/of rolmodel activiteiten:

Naast de activiteiten die de kinderen zelf bedenken en organiseren bieden we ze ook activiteiten aan om de kinderen te inspireren en motiveren. Vaak zijn dit activiteiten waar we de kinderen in contact brengen met positieve rolmodellen. Dit kan een theatervoorstelling van African Mama's zijn (waar ze zelfs op het podium mee mochten doen), een concert van de Surinaamse zangeres Lucretia van der Vloot, naar een museum of een film.

Een voorbeeld: Izaline Calister is een zangeres woonachtig in Groningen maar afkomstig uit Curaçao. Voor veel van de kinderen een diva. Zij is al enige tijd betrokken bij deze kinderen omdat zij in het verleden een interview heeft gegeven aan de redactie van de Wijkiekrant. Izaline had als wens om de meiden de film Black Panther te laten zien. Izaline is zelf meegegaan als rolmodel en de film bevatte zelf veel rolmodellen voor onze kinderen.

Financiën

Stichting JAN bekostigt haar activiteiten door aanvragen via vermogensfondsen, projectgelden via de gemeente Rotterdam en Tikkie acties. Het bestuur is onbezoldigd. Verder wordt er huur gevraagd aan organisaties die gebruik willen maken van de ruimte. In de projectsubsidies wordt ook een deel van de kosten voor exploitatie zoals huur, verbruik energie etc. aangevraagd.

Sociale impact

Het maatschappelijk belang is aansluiting op de welzijnsbehoefte van de doelgroep waarbij we vooral uitgaan van talenten en positieve inzet. Voor de korte termijn vinden we het belangrijk dat kinderen kunnen ontsnappen aan de omstandigheden en hun eigen ambities vorm kunnen geven, successen kunnen behalen en zich goed kunnen voelen. We bevorderen dat kinderen mee kunnen doen maar ook een verhaal kunnen vertellen. Sociale inclusie betekent dat je er bij hoort. Een voorbeeld hiervan zijn de vakantie-activiteiten. Met de kinderen die nooit met vakantie gaan, bespreken we een programma. Ze geven ideeën en kijken samen naar wat mogelijk is. Meestal zijn ze zo bescheiden dat we zelf ook wat activiteiten naar voren brengen zoals uitstapjes buiten Rotterdam. De eerste dag na de vakantie wordt door de juf of meester gevraagd wat iedereen in de vakantie heeft gedaan. Onze kinderen hebben dan ook mooie vakantie-verhalen

Voor de lange termijn zetten we vooral in op het toekomstperspectief van jeugd, een belangrijke voorwaarde om te ontsnappen uit armoedige omstandigheden. Dit door de talentbenadering, niet formele educatie en de inzet van rolmodellen. Direct belanghebbenden zijn de kinderen en hun ouders.

De wijk kent veel kwetsbare gezinnen. Het gaat om ouders met een lage opleiding en/of slechte beheersing van de taal, laag inkomen en eenoudergezinnen. Veel van deze gezinnen wonen in (te) kleine flats. Kinderen delen een kamer met broers en zussen. In de wijk staan veel huizen die slecht zijn onderhouden). Spanningen in het gezin zijn een risico, met name voor de kinderen.

Armoede en de gevolgen daarvan blijven zorgelijk. We zien kinderen met kapotte en/of te kleine kleding, honger. Armoede is een breder probleem met als gevolgen bv. sociale uitsluiting, gezondheidsrisico's, overerving leven van een uitkering. Het doorbreken van de armoedecirkel kan in onze visie door het empoweren van de jeugd. Door het behalen van successen, spreken met rolmodellen, leren van elkaar en van anderen, zelfvertrouwen krijgen, zelfredzaam zijn en je eigen weg durven en mogen kiezen in een veilige omgeving geef je kinderen een andere levenshouding mee. Ik kan wel wat, ik ben wel voor een kwartje geboren maakt dat jeugd andere keuzes maakt voor de toekomst. Onze ambitie is dat de kinderen die deelnemen aan onze programma's de laatste generatie is, die opgroeit in armoede. Dit kan alleen als er mensen in hun omgeving zijn die dit in de kinderen stimuleren en er altijd voor ze zijn. Er wordt geluisterd en kinderen worden gezien en serieus genomen in dat ze heel veel wel kunnen.

Kortom, Ja Als Norm

